

Mrkvari

SEKCIJA
TRAJŠTOF

www.TRAJŠTOF.at
NOVINICE

2023

SADRŽAJ / INHALT

Bog daj i zdravi bili naši Mrkvari!	2
Zač smo „Mrkvari“!?	2
»Kulturna nagrada« za 2023. Zlatki Gieler	3
Tamburica uz oganj	4
HKD sekcija Trajštof postoji već od 1973. ljeta	4
Znanstveni institut Gradiš- ćanskih Hrvatov – 30 ljet	5
Božićna i vazmena djelaonica za dicitu	6
Recital s velikim potencijalom	7
Tamburica Trajštof – 65 ljet hrvatska muzika	8
100 ljet skupno hrvatsko shodišće u Celje	10
100 ljet tamburica u Gradišću prez granic	11
Biškup ddr. Štefan László – 110 ljet. Papa Ivan Pavao II. u Trajštofu – 35 ljet	12
Opet se čuje škrebetati u Trajštofu	13
Šaro otpodne u Trajštofu	14
Izleti HKD-a sekcija Trajštof	15
Izložba u farskom škadnju	16
Dr. Benčić i mag. Ivo Sučić	17
Hrvatski bal	18
Dvojezične tablice za stane	19
Folk-krčma	19

RENDEZVOUS

73

Dan
hrvatske
mladine
cijeloga
Gradišća

- 10' ritmična sv. maša
- 11' film, diskusija: 'naše sutra'
- 14' Folklore-Show
- 18' tanac sa

THE BREW

- ?? konac

u Trajštofu

NEDILJU, 9. 9. 1973

mi smo isto
auch wir sind

50

FÜR ALLE
TRAUSDORFER!

ZA SVE
TRAJŠTOFCE!

**Mi uredniki -
Petar i Karolj smo
obadva odrasli
većjezično.**

**Wir Redakteure,
Petar und Karolj, sind
beide mehrsprachig
aufgewachsen.**

Bog daj i zdravi bili

naši Mrkvari!

Zač sad na jednoč ove novinice trajštofске секције HKD-a?

Uzrok je, da ovo ljeto svečujemo 50 ljet postojanja naše sekcije, kotno naš najveći festival gradišćanskih Hrvatov DAN MLADINE, ka priredba se je istoga ljeta narodila pod imenom „Rendezvous“ kod nas u Trajštofu.

Gledajuć malo najzad moramo upozoriti nato, da po-tiho nestane naš hrvatski jezik od seoskih plakato-va, već kumaj se piše na našem jeziku u trajštofski no- vina/cajdunga i svagdir sve manje hrvatske riči, kot kad bi već ne bi bili ovde ...

Kako bi bilo, da glasnije govorimo? Ča je moguće uz pomoć roditeljev, starihstarji, čuvarnic, škol, tambu- raških grupov, društav, crikve i seoske politike odr-

žati materinski jezik na životu? Svi bi morali vlić isti konop u istom smiru – jedan sam je nemoćan ...

” **Mi govorimo, znači postojimo.
Wir sprechen, also sind wir.** ”

U ovi novinica smo pokusili, skupapisati sve naše djelovanje, svakoračke jubileume i ne na zadnje naše nakane za budućnost. Naša dica ćedu nam biti zahvalna.

Veselilo bi nas, ako bi preštali ča svega djelamo i skrbimo zato, da naše selo bude nadalje većjezično i šaroliko kotno dosidob.

Guten Tag, liebe Mrkvari!

Diese Zeitung erscheint aus Anlass des 50-jährigen Bestehens der trausdorfer Sektion des Kroatischen Kulturvereines im Burgenland.

Leider verschwindet das Kroatische in Wort und Schrift immer mehr aus unserem Dorfleben. Was ist möglich, um dem entgegenzuwirken?

In dieser Zeitung haben wir versucht, alle unsere Aktivitäten vorzustellen, Sie zu informieren, was getan wird, um die Zweisprachigkeit sowie Vielfältigkeit unseres Dorflebens zu erhalten, aber auch unsere Wünsche für die Zukunft.

Zač smo „Mrkvari“!?

Wie kam es zum Spitznamen „Mrkvari“ (Karottinger) für die Trausdorfer!?

Oko svakoga već ili manje neobičnoga imena ili nadimka nastaju legende. Tako i oko nadimka „Mrkvari“ za Trajštofće. Jedna od njih je povezana s hrvatskim shodišćem u Lovretu. Shodišćanski put je duga ljeta peljao od crikve mimo kapele sv. Magdalene i dalje uz marofsku pratnu prik Lajtanske gore u Lovretu. Ta pratna je toga ljeta bila zasadjena lipom mrkvom, kom su se shodišćani kanili okripiti za put. Križ su odložili malo dalje na pratni. Kad su se počeli rediti za daljni put, nisu i nisu u gustoj mrkvi mogli najti križa. Tako su i prez njega došli u Lovretu. Za smih i špot su se pak skrbila susjedska sela. Postoji i verzija, da su mrkve mogle tako uroditi, da su Trajštofci njimi krmili konje. Toliko o štorica. Istini vjerojatno bolje odgovara činjenica, da se je u selu sadila mrkva, ku su po svem seljakinje prodavale na trgu u Željeznu i drugdir. Poznato je, da su naši stari rado tržarili. Sigurno imaju neki još u spominku rečenicu: „Teta, ne nucate majarona?“, kom su se obraćale našim gospodaricam prodavačice plivic s Hati. Hrvatice su bile poznate kot prodavačice viktualijev još i u Beču, o čem nam povida kolorirani

bakroriz J. G. Mansfelda „Kroatinn [sic!] mit Zwiebel“ po izdanju Christiana Branda „Zeichnungen nach dem gemeinen Volke besonders Der Kaufruf in Wien“, Beč 1775.

Um Spitznamen ranken sich gerne Legenden. So auch um den Spitznamen „Mrkvari“, von mrkva = Karotte, für die Trausdorfer. Der Mär nach sollen die Trausdorfer Pilger auf dem Fußmarsch zur Kroatenwallfahrt nach Loretto ihr Prozessionskreuz in einem Karottenfeld des Meierhofes verloren haben und ohne Kreuz in die Wallfahrtskirche eingezogen sein, was den Spott ihrer Nachbar-dörfer zur Folge hatte. Der weniger spektakulären Wahrheit näher kommen dürfte wohl der Umstand, dass im Ort der Karottenanbau verbreitet war und wahrscheinlich die Bäuerinnen diese auf dem Markt in Eisenstadt und anderwärts zu Geld machen wollten. Den Hang der Kroaten für den Viktualienhandel belegt u.a. der Kupferstich „Kroatinn [sic!] mit Zwiebel“ von J. G. Mansfeld, aus: Christian Brand „Zeichnungen nach dem gemeinen Volke“, Wien 1775.

Karolj Palkovich

»Kulturna nagrada« za 2023. Zlatki Gieler

Koordinacijski odbor gradišćanskohrvatskih društav i organizacijov pri svojem sastanku koncu aprila u Trajštofu jednoglasno je odlučio, da po dugi ljeti dodili nagradu studijskoj nadsavjetnici magagistri Zlatki Gieler za nje životno djelovanje kot neutrudljiva djelačica na kulturnom, školskom, znanstvenom i društvenom polju.

Od 1991. lieta se dodiljuje Kulturna nagrada gradišćanskih Hrvatov onim ljudem, ki djelaju na korist hrvatskoga jezika, kulture kot i identiteta ove narodne grupe iz Austrije, Češke, Slovačke i Ugarske/Madjarske.

Kulturna nagrada na jednu stranu kani biti nagrada i odlikovanje kot i znak zahvale za jur dostignuta djela, istraživanja i spoznanja u korist gradišćanskih Hrvatov. Na drugu stranu je cilj ove nagrade, da ohrabri kulturne djelatnike, aktiviste i znanstvenike, da osebujnu pažnju i nadalje posvetu kulturi, kulturnomu životu i napretku narodne grupe ili u detalju ili u cjelini.

Nagrada, skulptura (odliv od bronce), je umjetničko djelo gradišćanskohrvatskoga kipara Tome Rešetarića.

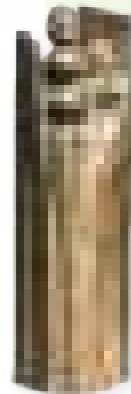
Predsjednica, političarka, učiteljica i zborovodja

Zlatka je predsjednica Znanstvenoga instituta gradišćanskih Hrvatov. Nadalje pelja crikveni zbor sv. Lovrenca Trajštof i je kantorica, ter tako doprinaša aktivno kulturnomu i vjerskomu žitku u selu jur kroz desetljeća.

Za vrime nje predsjedavanja HKD-u u Gradišću – čija je časna predsjednica – se je intenzivno djelalo na području hrvatskoga odgoja i obrazovanja. Nje trud za dicu i školare je bio neograničen. Danas je časna predsjednica HKD-a.

Poiskala je dvojezične škole Gradišća prez i prik granic, razgovarala je s pedagogicami i tako vidila potreboća u škola. Upeljala je naticanja za školare GRAJAM (Gradišćanska jačka mladih) i RECITAL (Naticanje u recitiranju hrvatskih pjesmic). Za ova naticanja je HKD 2018. ljeta primilo nagradu Hrvatskoga centra za mlade Mini-Metron. Istaknuti se mora, da je KOŠIĆ – otpodnevo podvaranje dice na hrvatskom jeziku – bio koncept, koga je ona skrojila i osobno započela.

Pohodila je dvojezične čuvarnice i skupa s pedagogicami izdjelala i nadopunjivala djelatni material za odgoliteljice. Mnogobrojni CD-i i publikacije za dicu su

objavljeni na nje inicijativu i uz nje doprinos. Svojim angažmanom u Znanstvenom institutu nadalje pomaže pri izdavanju i prezentiranju različnih znanstvenih publikacijov.

Pripravna je stati na čelu hrvatskih društav i je tako mjerodavno uticala na kulturni i politički žitak gradišćanskih Hrvatov. Mogla je zadobiti ljude, ki aktivno djelaju za dobrobit naše narodne grupe. Pri svojem djelovanju se je zgledala na potrebe Gradišćanskih Hrvatov, svejedno na koj strani granice oni živu, i s tim širila duh jedinstvene gradišćanskohrvatske zajednice.

Koordinacijski odbor društav i organizacijov gradišćanskih Hrvatov kot nepolitički i nadstranački gremij sa širokim spektrumom djelovanja i s težišćem pred svim i na kulturnom djelovanju predlaže kandidate i prima predloge, a konačno i odlučuje ki neka bude odlikovan ovom »Kulturnom nagradom gradišćanskih Hrvatov«, najvišim odlikovanjem, ko sama narodna grupa dodiljuje – je izjavio glasnogovornik Koordinacijskoga odbora Joži Buranić.

Das Koordinationsgremium der burgenländischkroatischen Vereine und Organisationen erteilt seit 1991 verdienten Personen den „Kulturpreis der Burgenländischen Kroaten“, eine Skulptur des Bildhauers Tome Rešetarić, die höchste Auszeichnung die die Volksgruppe selbst erteilt. Dieser Preis ergeht an Personen, die sich bezüglich Sprache, Kultur beziehungsweise Identität der Volksgruppe besonders bemüht haben. Dieses Jahr bekommt Oberstudienrätin Magistra Zlatka Gieler diese Auszeichnung für ihr Lebenswerk, das unermüdliche Engagemant für die Volksgruppe auf kulturellem, schulischem, wissenschaftlichem und gesellschaftlichem Gebiet.

Petar Mogyorósi

Tamburica uz oganj

U zadnji ljeti se je na gospodarstvenom sektoru u našem Trajštofu čuda preminilo. Pred dvadesetimi ljeti smo imali već nek deset rastokov. Onda smo mogli laglje naše tamburaške večere ponuditi, ki su i bili dobro poiskani, ne samo od seoskih ljudi nego i od stanovnikov jezera. Pokidob da smo imali onda toliko rastokov, smo mogli ljeti od junija do septembra skoro svaki tajedan pomoćom negdašnjega Turističkoga društva Trajštof pozvati različne tamburaške grupe, da nas razveselu na rastoki. Nažalost to društvo već ne postoji, a i ti rastoki su uglavnom zatvorili.

Od tih rastokov je samo Oleander preživio, ki ima jako dobar imidž i je jako poznat po cijeloj Austriji. Zato nas veseli, da smo mogli 2023. ljeta ponuditi tri tamburaške večere u Oleanderu. Prvo su 25. maja Poljanci iz Vulkaprštofa predstavili svoj program uz mali oganj, 22. junija je Tamburica Trajštof, a 21. septembra je Tamburica Cindrof razveselila publiku. Oni ljetos svečuju šezdeseti jubilejum postojanja.

Tamburica am Lagerfeuer

Die letzten 20 Jahren erlebte die Gastronomie in Trausdorf große Veränderungen. Hatten wir damals noch 10 Heurige, die bereit waren, Tamburicaabende anzu-

bieten, haben wir heute nur mehr den Romantik-Heurigen Oleander, der regelmäßig geöffnet hat. Auch die Auflösung des Tourismusverbandes Trausdorf sowie die Zentralisierung durch das Land Burgenland hat das örtliche kulturelle Angebot sehr eingeschränkt.

Umso erfreulicher ist es, dass wir heuer trotz allem im Oleander 3 Tamburicaabende organisieren konnten. Drei Abende, mit den Poljanci, der Tamburica Trausdorf, sowie der Tamburica Siegendorf waren sehr gut besucht.

Milan Kornfeind

HKD sekcija Trajštof postoji već od 1973. ljeta

Predsjednik je bio Feliks Pintarich. Jedno vrime je bio predsjednik dir. Alfons Kornfeind, a kasnije je preuzeo prof. Ivo Sučić tu funkciju. Od njega sam pak, kad sam nastao liječnik (vračitelj) u selu, preuzeo peljačtvo sekcije. Ova sekcija stoji pod pokroviteljstvom Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću sa sidišćem u Željeznu. Mi smo sigurno jedna od najaktivnijih sekcijov cijeloga Gradišću.

Kanim Vam napomenuti akcije, ke redovito nudjamo: skoro svako ljetu organiziramo putovanje jeseni u različne kraje Hrvatske, najveć na morje i to skupa s HKD sekcijom Uzlop. Ovo ljetu ide putovanje na Kvarner, a spat ćemo u Mošćeničkoj Dragi.

Pri organizaciji Hrvatskoga bala HKD sjever 5. janura u Wilhelminenhofu, najvećem trajštofskom balu ljeta, sudjelujemo pri organizaciji.

Svako ljetu pripravljamo tamburaške večere na rastoki. Ovo ljetu smo imali tri takove priredbe u Oleanderu. Ove nastupe podupira centrala u Željeznu pod geslom „Tamburica uz oganj“.

Kooperacija sa Znanstvenim Institutom Gradišćanskih Hrvatov, kratko ZIGH, traje isto jur dugo. Pomažemo pri organizaciji interesantnih predavanja u socijalnom centru.

Skoro svake 3 misece strefu se Hrvati okolice na interesantna historična, jezična ili druga znanstvena hrvatska predavanja.

Pokidob da smo i za vrime pandemije jako marljivo djelali, kanim Vam sada pokazati, ča je digitalizacija, o koj se čuda pomina, omogućila, a to skupa s društvom DOGH, Društvom za obrazovanje Gradišćanskih Hrvata. Redovito se stavljaju hrvatski prinosi, ki bi mogli i Vas interesirati, u internet na posebni Youtubekanal. U posebnom članku ovih novinic ćemo ov projekt još točnije objasniti.

Za dicu sela i okolice smo imali već nekoliko jako lipih dičjih djelaonic, pri ki su u socijalnom centru dica načinila poklone za Božić ili Vazam.

Pri zadnjoj sjednici sekcije smo odlučili, da nij dost biti aktivni, nego da moramo i ljude obavjestiti o naši aktiviteti. Zato kanimo u budućnosti izdati već pismenih informacijov za naše Trajštofce i Trajštofke, da i oni znaju, ča naš seoski HKD sve djela i da se za vrime zna program koga planiramo.

Die Sektion Trausdorf des Kroatischen Kulturvereines des Burgenlandes ist seit Jahrzehnten im Dorf bemüht, die Zweisprachigkeit in Trausdorf zu erhalten. Bekanntlich sind die Kroaten seit 1530 in Trausdorf angesiedelt und haben ihre kroatische Muttersprache erhalten. Neben den Tamburicaabenden bei Heurigen, den 5-Tagesausflügen an die Adria, dem traditionellen Kroatenball

am 5. Jänner, den Kinderbastelkursen sowie den diversen Vorträgen zu historischen, kulturellen und religiösen Themen im Sozialzentrum, haben wir uns auch mit der Digitalisierung befasst. Auf Youtube bieten wir mit Unterstützung des DOGH (Bildungswerk der bgld. Kroaten) Beiträge mit religiösen, sprachlichen und musikalischen Inhalten an.

Mit dieser Zeitung wollen wir Ihnen die vielfältigen Angebote unsers Vereines vorstellen. Vielleicht ist auch für Sie etwas dabei, das Sie interessiert.

Milan Kornfeind

Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov – 30 ljet

20.09.2023. ljeta smo se spomenuli, da je ZIGH (Wissenschaftliches Institut der Burgenländischen Kroaten) utemeljen pred 30-imi ljeti. Pred tim smo se razgovarali u različni krugi, pohodili Znanstveni institut Koruških Slovencev u Celovcu (Klagenfurt) i sastavili komitet proponentov na čijem čelu su stali sada jur pokojni Uzlopac dr. Matthias Schneider i dr. Nikola Benčić iz Željezna. Konačno se je organizirala prva konstitutivna sjednica, na koj je kot prvi predsjednik odibran Cindrofac mag. Joži Vlašič (†). U „Volksbildungswerk-u“ u Željeznu je bio naš prvi dom. Kad su pak oni počeli graditi, preselili smo se u farski škadanj u Trajštof.

Zadaće društva su istraživanje kulturnih, društvenih, pravnih i drugih pitanj, ka naližu gradišćanskohrvatsku narodnu grupu. Različni projekti su se u ovi ljeti ostvarili. Od samoga početka do danas se redovito sastaju člani Jezične komisije, ka normira nove riči. Medtim se riči i fraze moru najti u našem Online rječniku pod adresom www.rjecnik.at odnosno u našem app-u, ki se more skinuti pod „rjecnik.at“. Izdali smo „Gramatiku gradišćanskohrvatskoga jezika“ pod peljanjem mag. Ive Sučića, a planirano je i online-izdanje. Redovito publiciramo „Gradišćanskohrvatske studije“ kot npr. „Vile i viške kod Gradišćanskih Hrvatov“. Velik projekt je bilo pobiranje i tiskanje hižnih imen u gradišćanskohrvatski seli. Sada se djela na izdaju hrvatskih imen biljkov/raslin, ka su još poznata u narodu. Većputi u ljetu održavamo predavanja o znanstveni tema. Na našoj domaćoj strani se u „Virtualnom časopisu“ moru najti znanstveni članki različnih autorov, a u rubriki „Mladi pišu“ more mladina izraziti svoje mišljenje.

Trudimo se polag naših mogućnosti ostvariti ideje – a tih imamo čuda.

Wissenschaftliches Institut der Burgenländischen Kroaten (ZIGH) feierte 30-jähriges Bestehen

Am 20.09.2023 feierte das Wissenschaftliche Institut der Burgenländischen Kroaten (ZIGH) sein 30-jähriges Bestehen. Nach Vorbesprechungen sowie Kontakten mit ähnlichen Institutionen der Slowenen in Kärnten und Zagreb konnte der Verein in Eisenstadt seine Tätigkeiten aufnehmen. Diese sind die Erforschung kultureller, gesellschaftlicher, rechtlicher und anderer Fragen der burgenländischen Volksgruppe. Zum 1. Vorsitzenden wurde Mag. Joško Vlašić gewählt. Verschiedene Projekte wurden in diesen Jahren realisiert: Herausgabe der Wörterbücher (auch online oder mit app unter „rjecnik.at“ abrufbar), der Grammatik sowie zahlreicher Bücher (z.B. Hexen und Feen bei den Bgld. Kroaten). Es wurden auch die Hausnamen in den Dörfern aufgeschrieben und gedeutet. Derzeit wird an der Sammlung von Pflanzennamen gearbeitet. Seit der Übersiedlung nach Trausdorf werden jährlich mehrmals wissenschaftliche Vorträge organisiert.

Zlatka/Aurelia Gieler

Božićna i vazmena djelaonica za dcau

Pred Božićem i pred Vazmijeseoskasekcija HKD-a Mrkvari organiziralo djelaonice, bastljanja za dcau u seoskom socijalnom centru.

Nije dugo duralo, dokle se je mala dvorana napunila sa zainteresiranom dcom i roditelji iz Trajštofa i okolnih sel na Poljanci, ki su pažljivo slušali instrukcije u adventu umjetnika Nikole Šanjeka i Karolja Palkovića, a u korizmi Martinu Kornfeind (rodj. Špiranec), ki su priredili program. Oni su na početku skupnoga bastljanja razložili pojedine štacije i korake i kako moru dica baratati s pojedinimi materijali. S betonom su na primejer oblikovali male andjele s bliskajućimi kreljutii, a s posebnom masom su oblikovali različne figure, male laterne za sviće i jaslice – ali i vlašće ideje su mogli na umjetnički način realizirati. Pred Vazmi si je Martina Kornfeind izmislila 5 štacijov i je načinjila mali pasoš, tako da su dica mogla pobirati štampilije. U ugodnoj atmosferi su dica rizala, lipila i crtala. Načinjila su si 3D-jaja, vazmene karte, zece i piplice. A ne samo male umjetnice i umjetniki su imali veselje pri kreativnom djelovanju: i roditelji su iskoristili priliku i podupirali dcau u okviru bastljanja. Člani kulturnoga društva i starji su dcau podvarali, a bilo je i dosta vremena zu druženje. Odziv na ovu priredbu je bio jako dobar, tako da kanimo opet prirediti ovakove priredbe za našu mladinu.

Adventske jačke, čaj, dičji punč, zakipljeno vino i božićno pecivo, kot keksi i karamelizirani orih su dodatno stvorili mirno raspoloženje i ugodnu atmosferu i su dcau kot i odraščene otpeljali u božićni svit. Isto tako u korizmi su mogla dica i roditelji skupa se pripraviti na vazmeni čas. Uz bastljanje se je nudio i mali bazar hrvatskih dičjih knjig i božićnih kartov, koga su nazočni mogli preiskavati i još ta jedan ili drugi dar najti.

Poglejte si naše kratke snimke! Uživajte i dojdite i dođući put!

Vor Weihnachten hat der HKD-Trausdorf Kinder zu einer Weihnachtswerkstatt ins Sozialzentrum eingeladen. Unter der Anleitung der Künstler Nikola Šanjek und

Karolj Palkovich haben Kinder aus Trausdorf und den umliegenden Gemeinden aus verschiedenen Materialien kleine Engel, Laternen sowie Krippen gebastelt. Die Kinder haben sich dabei als wahre kleine Künstler entpuppt und auch eigene Ideen verwirklicht. Aufgrund des großen Erfolges wurden unsere Kinder zu Ostern wieder zum Basteln eingeladen. Diesmal wurden von Martina Kornfeind 5 Stationen vorbereitet, an denen unter Mithilfe der Eltern fleißig gebastelt wurde. Wir freuen uns schon auf die nächste Bastelwerkstatt!

Helga Machtinger/Petar Mogyorósi

Publik

Recital s velikim potencijalom

22. i 23. marca je već od 160 dice sudjelivalo pri literarnom naticianiu HKD-a. U sedam kategorijov je šest žirijov ocijenilo i recitiranje ali i jezično znanje sudionikov i podililo 29 nagradov.

Od 1998. ljeta priredjuje Hrvatsko kulturno društvo naticanje u govoru. Po inicijativi Nikole Benčića i Zlatke Gieler upeljali su u razmaku od dvih ljet ovo literarno naticanje pri kom dica kočtoč stupu po prvi put u kontakt s književnošću i pjesmicami.

U 25-ljetnoj povijesti ovoga naticanja su se i minjala pravila i potribovanja. Od 2019. ljeta postoju sada dvi karegorije. U kategoriji A se naticaju školarice i školarari, ki su se stopr u školi počeli učiti hrvatski i djelomično nimaju nikakove veze hrvatskomu jeziku. U kategoriji B recitiraju dica, kim je hrvatski materinski jezik. Kih 160 dice podiljeno na dva dane imati na jednom skupnom mjestu skriva veliki potencijal i za priredbe HKD-a.

Med dobitniki Recitala 2023. ljeta su po dužem času opet bila i dica iz Trajštofa. To su Mate Mogyorósi s tretim mjestom u 1.B kategoriji, Emma Ivanović s drugim mjestom u 2.B kategoriji i nje sestra Elena Ivanović s tretim mjestom u 3.B kategoriji. Čestitamo!

Seit 1998 organisiert der Kroatische Kulturverein im Burgenland/HKD im Zweijahresrhythmus den Rezitierwettbewerb „Recital“ für zweisprachige Schüler und Schülerinnen des Burgenlandes. Heuer nahmen 160 Kinder daran teil. Sie erlernten zwei Gedichte, die von einer Jury bewertet wurden. Unter den Gewinnern befanden sich nach längerer Zeit wieder Kinder aus Trausdorf, und zwar Mate Mogyorósi, sowie Emma und Elena Ivanović.

Herzlichen Glückwunsch!

Petar Mogyorósi

Tamburica Trajštof – 65 ljet hrvatska muzika

Iako je prva tamburaška grupa u Trajštofu utemeljena još 1934. ljeta, su nacionalsocijalisti prepričili navredi daljni razvitak tamburanja u Trajštofu. Stoprv po Druhom svitskom boju 1959. ljeta je počeo dir. Adalbert „Belo“ Kuzmić, opet vježbati hrvatske jačke.

Tamburica Trajštof će 2024. ljeta svečevati 65 ljet postojanja grupe. Ki si je mislio, da će od maloga projekta Tamburica s 14 muških članov društva nastati institucija u **Trajštofu**.

1962. ljeta je zanimanje za tamburicu bilo tako veliko, da se je utemeljila naraštajna grupa. Mladim junakom su se po prvi put pridružile i trajštofske divojke.

Slijedila je faza povećanja repertoara. Zvana narodne muzike se je Otto Kuzmits skrbio i za koncertantnu muzičku literaturu i zeli su u svoj program i sakralne/vjerske kompozicije, a za još veće obogaćenje su se kotrigi društva u 1970. ljetu počeli učiti narodne tance. Repertoar se je povećao i za različne šlagere.

Kotrigi prvoga nastupa 1960. ljeta

Na početku su pri nastupi nosili črne lače i bijele košulje s kravatom. U 60ih ljeti prošloga stoljeća je i nošnja pratila aktualnu modu. Nosile su se mini-kikljače.

Zanimljivi su bili nastupi kod popularnih ORF-emisijov „Guten Abend am Samstag“ s Heinzem Conradsom ili „Mei liabste Weis“ s Franzem Poschem.

Nastup 1988. ljeta prilikom pohoda Pape Ivana Pavla II. je nezaboravljen. Pohod nij nek bio velika čast za grupu, nego je imao veliku važnost za cijelu hrvatsku manjinu u Gradišću.

S koncertom „Oslip Schräg“ 1994. ljeta je za grupu počela nova dob. Skupa s grupom Tamburaško društvo „Ivan Vuković“ iz Pandrofa je bilo u Cselleyjevom malinu uz hrvatske klasikere čut i druge jačke s instrumenti slični tamburici, na primjer s mandolinom, balalaikom ili bouzoukiom.

2005. ljeta je moglo nekoliko kotrigo sudjelivati pri „EU-Ost-Erweiterungskonzert“ u vrtu dvorca Esterházy. Koncert je peljao Christian Kolonovits.

U okviru 50. obljetnice 2009. ljeta se je na inicijativu Tamburice Trajštof postavio svitski rekord za „Guinessovu knjigu rekordov“ kot najveći tamburaški orkestar svita. 264 tamburašice i tamburaši iz svih krajin Građišća i iz Ugarske i Slovačke su skupa svirali hrvatske jačke „Veslo je društvo naše“ i „Živilo bratinstvo“.

Grupa je snimila jur 17 pločov i diskov (LP, MC, CD). Prvi single se je izdao 1965. ljeta. Najnovije produkcije su „Ljubav Nova Stara“ (2014) i „Melodien aus 60 Jahren Tamburica Trausdorf“ (2019). Zadnji CD je rezultat 60-ljetnoga glazbenoga djela.

Direktora Kuzmića kot peljača tamburaškoga zbora naslijedio je njegov sin Otto. Jednu generaciju kasnije je njega unuk Wolfgang preuzeo muzikalno peljačtvo. Prik 500 tamburašev se je naučilo guslati tambure kod familije Kuzmits.

Karin Reiff

Tamburica Trausdorf – 65 Jahre kroatische Musik

Die Tamburica Trausdorf wurde erstmalig im Jahr 1934 von Schuldirektor Adalbert Kuzmits gegründet. Nach einer Zwangspause durch die Nationalsozialisten wurde 1959 die Gruppe von Adalbert Kuzmits wieder ins Leben gerufen.

Mehr als 500 MusikerInnen aus Trausdorf haben das Tamburicaspielen bei Familie Kuzmits erlernt. Neben interessanten Auftritten im ORF konnte die Gruppe seit ihrem Bestehen 17 Tonträger (LP/MC/CD) aufnehmen. Die neuesten Produktionen tragen den Titel „Ljubav Nova Stara“ (2014) und „Melodien aus 60 Jahren Tamburica Trausdorf“ (2019). Zahlreiche Auslandsreisen führten die Gruppe u.a. nach Deutschland, Kroatien, Holland, Ungarn, Spanien, China u.a.m.

100 ljet skupno hrvatsko shodišće u Celje

Jubilarno shodišće

Ovo ljetno 2023. spominjamo se 100. obljetnice početka skupnoga hrvatskoga shodišća u austrijsko nacionalno svetište Celje u Štajerskoj k „Velikoj Majki Austrije, Majki slavskih naroda, Velikoj Gospi Ugar“. Do 1923. ljeta fare hodočastu svaka za sebe u Celje piše, kašnje vlakom. Predmolitelj skrbi se za organizaciju i molitvu. Kola sprohadjadu hodočasnike i vozu pratež i hranu, ku svaki za sebe sobom zame. Za pokoru su neki hteli nositi na neki dijeli puta i kamene sobom. Ulaziti su hteli na koljeni i pjevajući Litaniju Lovretansku Blažene Dvice Marije. Divojke su htile u znak pokore raspustiti vlase. 1923. ljeta počnu skupna hrvatska shodišća na inicijativu Martina Meršića starijega. Shodišća se uspješno nastavljaju tako da se od 4. do 7. septembra 1933. ljeta proslavi „10 ljet skupno hrvatsko shodišće“, jubileum „400 ljet Gradišćanski Hrvati“ i 250 ljet oslobođenja Beča od Turkov (1683.) Zbog boja je prekinuto skupno shodišće. Po boju se nastavlja shodišće. Posebno ganutljivo je bilo 1948. ljeta, kad je bilo čuda muži, vojakov i povraćenikov iz ropstva.

Trajštofci

Od 1953. i 1962. ljeta je poznato, da su Trajštofci s drugimi grupami piše putovali u Celje. 1996. lieta se je po prvi put po Drugom svitskom boju jedna posebna grupa iz Trajštofa skupaspravila, da ide piše u Celje tr se Majki Božjoj zahvali za sve milošće i pomoć. Pod peljanjem Viktora Grafla „Januševoga“ je 15 peršon išlo piše u Celje.

1998. ljeta su Trajštofci od Koljnofcev primili na ljetodan Putujuću Mariju Celjansku. U ovom ljetu su poiskali s Majkom Božjom sve naše betežnike, ki nisu mog-

li dojt k svetoj maši i su držali malu pobožnost. Svaki misec su imali hodočasnike iz drugih far i po svetoj maši procesiju sa svićami.

Trajštofska fara je u tom ljetu nabrala 100.000 šilingov za celjansku baziliku kimi su elektrificirali najstariji zvon. Kad trajštofski hodočasniki dojd pred baziliku, zvoni se tim zvonom, a i svaki večer na molitvu redovnikov. 1999. ljeta su Trajštofci piše odnesli štatuu Majke Božje opet u Celje. 2008. ljeta je preuzela organizaciju grupe pišakov mag.^a Zlatka Gieler, a u zadnji četiri ljeti vrši ovu službu Franc Hergović.

Dieses Jahr im August wurde „100 Jahre Kroatenwallfahrt nach Mariazell“ gefeiert. Anfänglich ging man zu Fuss, jahrlang fuhr man mit dem Zug, viele gehen auch jetzt wieder zu Fuss oder fahren mit dem Bus oder Auto zu diesem wichtigsten österreichischen Wallfahrtsort.

1998 hat die Pfarre Trausdorf die Muttergottes beherbergt und eine gesammelte Summe von 100.000 Schilling für die Elektrifizierung der alten Glocke in Mariazell gespendet. Auch heuer pilgerten die Trausdorfer Fusswallfahrer unter der Leitung von Franz Hergovich wieder nach Mariazell, wobei bei ihrem Einzug in die Basilika diese Glocke geläutet wurde.

Petar Mogyorósi

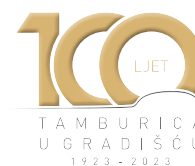

Finale „Tamburaškoga i folklornoga festivala 2023.“ s oko 250 akterov!

foto: HKD

100 ljet tamburica u Gradišću prez granic

25. junija je HKD u Kulturnom centru Željezno priredio vrhunac tamburaškoga ljeta. Prilikom svetačne priredbe 100 ljet tamburica je kih 250 tamburašic i tamburašev stalo na pozornici.

Dugo očekivana svetačna priredba HKD-a „100 ljet tamburica u Gradišću“ krenula je povorkom od dvorca Esterházy u kasno otpodne. Tamburica naime oficijelno svečuje 100-ljetnu obljetnicu. Na Duhe 1923. ljeta je u Pajngrtu po prvi put zaglušala tamburica pred početkom igrokaza Seoski gauženjak. U 1930-i ljeti se osnuje u Beču tamburaško društvo Kolo. Po turneji u Gradišću slijedu tamburaški zbori već kaj, tako i kod nas u Trajštofu. Nagli prekid doživi tamburica u Drugom svitskom boju. Veljek po koncu boja počinju onda školske grupe, ke rezultiraju u osnivanju daljnjih grup po cijelom Gradišću. Danas postoji prik 50 tamburaških grup med gradišćanskimi Hrvati prez granic u Austriji, Slovačkoj i Ugarskoj/Madjarškoj.

HKD si je za ovu priredbu izmislio osebujno dužičak program. Aktivne grupe su se jur u 14:00 uri sastale pred dvorcem Esterházy i krenule odanle u povorki prema Kulturnomu centru. Jur na putu po željezanskoj pišačkoj coni sprohodio je velik broj ljudi folkloršaše, kako su jačili svaka grupa za sebe uz vlašće tamburaše. Pred općinom pozdravio je je načelnik Željezna Thomas Steiner. Dalje je išlo u Kulturnom centru. Onde je u 15:00 počeo svetačni program, koga je otvorio predsjednik HKD-a Stanko Horvath kratkim govorom. Zanimanje kod publike je bilo jako veliko, parket u KUZ-u je bio pun. Priredba je na svaki način pokazala,

foto: HKD

da bi ova tematika imala veliki potencijal za temeljno proučavanje povijesti, stilov i djelovanja ovoga danas najpoznatijega instrumenta Gradišćanskih Hrvatov.

Sama slika na koncu priredbe dodala je svoje: izvođačice i izvodjači, oko 250 u broju, su skupa na pozornici zajačili „Veselo je društvo naše“, standardnu jačku svake gradišćanske tamburaške grupe.

„100 Jahre Tamburica im Burgenland“, organisiert vom Kroatischen Kultuverein im Burgenland, wurde am 25. Juni 2023 in Eisenstadt festlich begangen. Im Festzug marschierten die teilnehmenden Gruppen vom Schloss Esterházy ins Kultur- und Kongresszentrum, wo sie vor begeistertem Publikum ein sehr interessantes und unterschiedliches Programm boten. 250 Akteure auf der Bühne bildeten das Finale dieser Jubiläumsveranstaltung.

Petar Mogyorósi

Biškup ddr. Štefan László – 110 ljet.

Papa Ivan Pavao II. u Trajštofu – 35 ljet

Biškup ddr. Štefan László se je narodio 25. februara pred 110 ljet u Požoni (Pozsony/Bratislava), a odrastao je po ranoj smrti oca u Trajštofu. Njegova majka, učiteljica Marica, skrbila se je za dobar odgoj. 1931. ljeta položio je ispit zrelosti, a potom je studirao teologiju u Beču. Na Martinju 1956. ljeta je kot prvi biškup Gradišća zaređen u stolnoj crikvi u Željeznu. Značajan događaj u žitku i djelovanju biškupa ddr. Štefan László-a je bilo njegovo sudjelovanje na Drugom vatikanskom koncilu (1962.-1965.), kade je bio kotrig u komisija za apoštolat laikov i masovne medije.

Vrhunac njegove službe je sigurno bio 24. junija 1988. ljeta, kad je papa Ivan Pavao II. pohodio Željezansku biškupiju i s oko 100.000 vjernikov svečevao svetu mašu na bivšem letilišću, sadašnjem pašišću u Trajštofu, kamo su mogli dojt i vjerniki iz Ugarske i ondašnje Jugoslavije. Posebnu skrb posvetio je biškup László nam, Gradišćanskim Hrvatom. Stvorio je strukture za

dušobrižništvo na našem gradišćanskohrvatskom jeziku, ter dobio od Rima i priznanje kot vlastiti liturgični jezik.

8. marca 1995. ljeta preminuo je u bolnici Milosrdne braće u Željeznu. Pokopan je 18. marca istoga ljeta u kripti stolne crikve u Željeznu.

Bischof Stefan László wäre am 25. Februar 2023 110 Jahre alt geworden.

1988 – 2023 – 35 Jahre Papstbesuch Johannes Paul II. in Trausdorf

Stefan László wurde am 25. Februar 1913 in Preßburg (Bratislava) geboren. Nach dem Ersten Weltkrieg kam er in seine Heimatgemeinde Trausdorf und wuchs dreisprachig auf, kroatisch-ungarisch-deutsch. Nach der Priesterweihe 1936 studierte er in Wien und Rom. 1956

erhielt László in Eisenstadt die Bischofsweihe und wurde 1960 zum ersten Bischof der neuerrichteten Diözese ernannt. Doch Stefan László war nicht nur Baumeister der Diözese Eisenstadt, er sah sich vor allem als Brückenbauer im Herzen Europas. Zu den Höhepunkten seiner Amtszeit zählen die Teilnahme am Zweiten Vatikanischen Konzil und der Österreichbesuch von Papst Johannes Paul II. im Jahr 1988, mit einem Gottesdienst auf der Trausdorfer Hutweide. Der Eiserner Vorhang als scharf bewachte Grenze zwischen West und Ost fiel erst ein Jahr später, 1989. Bischof Lászlós Augenmerk für die burgenländischen Kroaten und Ungarn, sein Interesse an der Lehrerausbildung und an der Medienarbeit, sowie sein Wirken als Bindeglied zur Kirche jenseits des „Eisernen Vorhangs“ kennzeichnen den Weg und das Wirken dieser Ausnahmepersönlichkeit.

Karolj Palkovich

Opet se čuje škřebetati u Trajštofu

Iako je škřebetanje, škrebanje ili klepetanje u prošli ljeti izgubilo važnost, je širom Gradišća još svenek obljubljeni običaj. I kod nas u Trajštofu su se dica lani i ljetos opet sa škřebetaljkami otpravili na put kroz selo. Zadnje ljeto po dugom času po prvi put, pak i ljetos ukupno devet puta su se trajštofske škřebetarke i škřebetari sastali od Velikoga četvrtka do Velike subote i prošli kroz selo, da bi nadomjestili crikvene zvone, ki su »odletili« u Rim.

Zvuk zvonov za čas Jezuševoga grobnoga počivka naimije pristojan. Tako se je uhodalo škřebetanje, da bi se ljudi upozorili na Andjeo Gospodinov u 06:00, 12:00 i 18:00 ura. Pojam škřebetanja potiče iz sridnjega vijeka. Tradicija seoskoga ophoda dice sa škřebetaljkami je malo mladji, on ima svoj izvor u 18. stoljeću. Škřebetanje je jako proširen običaj, ki se ne najde samo u naši krajina, nego i u drugi kraji Europe i cijeloga svita. Zvana toga postoji i u Svetoj zemlji slični običaj. Trajštofska dica su jur na Veliki četvrtak, veljek po sv. maši, išla prvu rundu kroz selo. Slijedili su onda po četiri krugi škřebetanja na Veliki petak i Veliku subotu: tri pute na Andjeo Gospodinov, kot i u tri ura otpodne. Početak je pri tom bio svenek trg ddr. Štefana László-a, med općinskim stanom i crikvom. Oko pol ure dugo su dica tako išla pod peljanjem Petra Mogyorósija kot i nekoliko roditeljev po Trajštofu i preuzela zadaću crikvenih zvonov, a to s velikim veseljem i elanom. Posebno starjim Trajštofkam i Trajštofcem se je jako vidilo, kad su se spominjali na lipe stare čase, na svoje distinstvo!

Od septembra 2015. ljeta je običaj škřebetanja u Velikom tajednu od austrijske UNESCO-komisije primljeno u popis nacionalnoga nematerijalnoga kulturnoga jerbinstva Austrije.

Der alte Brauch des Ratschens in der Karwoche, 2015 ins UNESCO-Kuturerbe aufgenommen, wurde letztes Jahr in Trausdorf wiederbelebt. Von Gründonnerstag bis Karsamstag waren auch heuer wieder unter der Leitung von Petar Mogyorósi und einigen Eltern zahlreiche Kinder im Dorf unterwegs, um das Läuten der Glocke, die „nach Rom geflogen sind“ mit ihren Ratschen zu ersetzen.

Petar Mogyorósi

Šaro otpodne u Trajštofu

28. maja otpodne pozvala su društva u Trajštofu na šaro otpodne u farski škadanj. Prem nezgodnoga termina (Duhovska nedilja) bio je ov nabito pun. Crikveni zbor pod peljanjem Zlatke Gieler otvorio je s jačkom F. Sučića „Kad budu cvale djurdjice“, slijedile su 2 kompozicije J. Haydna „Komm holder Lenz“ (iz Ljetnih dobov) i „Die Beredsamkeit“. Nastavio je zbor s trimi narodnim jačkama u skladbi Št. Kocsisa. Člani kazališne grupe „Živo srebro“ su prikazali dva skeče, ke su igrale Helga Schicker i Brigitta Unger. Karolj Palković je skupa sa školari (igrali su Mate i Lovre Mogyorósi, Ema, Elena i Elias Ivanović), ke je uvježbala Angelika Kornfeind, igrao tri dodatne skeče. Potom je muška klapa Crikvenoga zбора, ku je peljao Lukas Kornfeind, jačila tri pjesme. Oduševljeno su ljudi primili „Vilo moja“, sa solistom Mathiasom Vajkovićem. Tamburica Trajštof i Crikveni zbor su skupa izveli dvi narodne jačke.

Po pauzi su si ljudi mogli željiti hrvatske jačke, ke su tamburaši pod peljanjem Wolfganga Kuzmića rado ispunili, a publika je imala opet mogućnost, da si jači. Šaro otpodne se je dobro ugodalo. Srdačna hvala svim ki su sudjelivali.

Der bunte Nachmittag am Pfingstmontag, dem 28. Mai 2023, war ein voller Erfolg. Mag.^a Zlatka Gieler konnte das Publikum im vollen Pfarrsaal begrüßen. Der Kirchenchor, die Theatergruppe, Kinder unter der Leitung von Mag.^a Angelika Kornfeind und die Tamburica Trausdorf unter der Leitung von Dr. Wolfgang Kuzmits unterhielten das zahlreich erschienene Publikum. Im 2. Teil wurden kroatische Lieder nach Wunsch mit Begeisterung gesungen.

Zlatka Gieler

Izleti HKD-a sekcija Trajštof

Naše izlete u Hrvatsku smo počeli 2003. ljeta s izletom u Varaždin (2 dane) na Barokne večere, razgledali smo tri dane Zagreb, poiskali smo Osijek i okolicu, a i u Pragu smo bili. Stopr kad smo ponudili izlete na Jadran, smo vidili, da su naši ljudi već interesirani na Jadranskom morju. Zato nudjamo već nekoliko ljet izlete od sve skupa 5 dan u lipe hotele na Jadranu, od Istrije do južne Dalmacije. Pri tom gledamo, da najdemo za povoljnu cijenu atraktivne hotele s četirimi zvijezdami. Po i pred sezonom su ovi hoteli lakocjeniji i su zainteresirani, da im se tako produži ljetna sezona.

Bili smo već u Rovinju, Puli, Zadru, Splitu, Šibeniku, Biogradu, Omišu i na Dugom Otoku. Na putu na Jadran pogledali smo muzeje i znamenite izložbe, Plitvička jezera, Karlovac, Slunj i Slapove Krke. Potiho je teško, najti nove atrakcije.

Od 2. – 6.10.2023. putovali smo 5 dan dugo u Mošćeničku Dragu. Javili su se Trajštofci skupa s Uzlopci i nekoliko ljudi s Cindrofa, Vulkaprodštova i Željezna, tako da se je 50 ljudi vozilo u Mošćeničku Dragu na Kvarneru u hotel Marijan.

1. dan je bio **Arboretum na Volčjem potoku** (Wolfsbach) **kod Ljubljane** na programu, kade smo na jednom vlakiću razgledali prekrasan park s kiticami, biljkami i stabalji. Potom smo se vozili dalje u Mošćeničku Dragu u Marijan****hotel.

2. dan poiskali smo Opatiju i Rijeku i svetište Trsat. Rijeka je bila europski grad 2020. ljeta i su ga lipo obnovili. Zbog Corone smo morali to putovanje onda odpovidati.

3. dan smo se vozili brodom na Cres. Na putu bilo je pila i jila i kupanja.

4. dan poiskali smo Senj i Senjsku kulu. Po imeni u kuli se vidi, da su naši Gradišćanski Hrvati imali svoje preoce ili rodbinu u ovoj krajini. Plemeska i viteska ime na su i kod nas poznata. Po razgledivanju smo poiskali

u Novom Vinodolskom vinariju Pavlomisir, kade smo kušali uz pršut i sir veliku zbirku hrvatskih vin, ka se onde produciraju. Ovu lipu vinariju su izgradili u zadnjih 30 ljet pomoćem Europske unije.

5. dan smo putovali do Karlovca, kade smo poiskali novo otvorenu Nikola Tesla izložbu na rijeki Korani, a potom smo se vozili domom.

Oklo 50 peršon se je vozilo na izlet.

Seit ca. 20 Jahren organisieren die Sektionen des HKD (Kroatischer Kulturverein im Burgenland) Trausdorf und Oslip in der Nachsaison 3 – 5-Tagesausflüge an die Adria. Angefangen haben wir mit Ausflügen für 3 Tage in Varaždin, Zagreb und Osijek. Es stellte sich nach einiger Zeit heraus, dass die 5-Tagesfahrten an die Adria den besten Anklang fanden. In den letzten 10 Jahren nächtigten wir in attraktiven Hotels entlang der Adria von Rovinj in Istrien, Baška, Omišalj, Zadar, Biograd, Šibenik bis Split und den Inseln Dugi Otok und Pag. Manchmal nahmen bis zu 100 Personen an den Fahrten teil. Auf der Fahrt zu den 4-Sterne-Hotels besuchten wir Karlovac, Maribor, die Adelsberger Grotte/Postojna, Slunj, die Plitvicaseen, den Nationalpark der Krkawasserfälle und das Tesla Museum in Smiljan.

Milan Kornfeind

Auch heuer haben wir vom 2.– 6.10.2023 einen 5-Tagesausflug nach **Mošćenička Draga** angeboten. Das Arboretum **Volčji Potok** (Wolfsbach) bei **Ljubljana** war unser erster Stop. Wir besichtigten mit Reiseleiter Opatija, Rijeka, Trsat und Senj. Auch eine Bootsfahrt nach Cres war geplant. Auf der Rückfahrt stand Karlovac mit dem neuen Nikola Tesla Museum am Programm.

Izložba u farskom škadnju Trajštof

U farskom škadnju se je petak 23. junija otvorila lje-tošnja izložba, u koj su se pokazala uz umjetnička djela zbirke Infeld pod geslom Art brut i karikature Fi-lešca Petra Palkovića, ke u medjuvrimenu jur 30 ljet dugo publicira u Hrvatski novina.

Zanimanje za lje-tošnju izložbu općine Trajštof, ku sva-ko lje-to organizira kurator i časni gradjan sela Karolj Palković, je bilo i ovo lje-to opet veliko. Jur već od 10 ljet dugo se u Trajštofu priredu ljetne izložbe u farskom škadnju, ke stavu umjetnost i kulturu u centar pažnje. U ovom ljetu smo mogli na primjer pozdraviti već od 1.000 pohodnic i pohodnikov.

Med brojni gosti su bili i zastupnica kolekcije Infeld Yordanka Weiss, seoski farnik Željko Odo-bašić, trajš-tofski načelnik Andreas Rotpuller, predsjednik gradiš-ćanskoga SP-kluba Robert Hergović, ki je zastupao i zemaljskoga poglavara Doskozila, kot i hrvatski vele-poslanik u Austriji Daniel Glunčić.

Halimo ovim putem našem farniku mag. Željki Odo-bašiću, da nam na raspolaganje postavi farski škadanj za različne kulturne priredbe i podupiranje, da se hrvatska rič u selu gaji i čuje.

Art brut je natpojam za autoditaktičnu umjetnost ama-terov, dice kot i ljudi s mentalnim pačenjem. Ovoj zad-njoj grupi ljudi pripadaju i umjetnici i umjetnica, iz Gug-ginga. U okviru svojega boravka u psihijatrijskoj bolnici u dolnjaustrijskom Maria Guggingu, su umjetnost i moljanje za Marthu Grünenwaldt, Franza Kernbeisa, Johanna Garbera, Johanna Hausera, Augusta Wallaa i Oswalda Tschirtnera bili dio terapije, s kom su se i sami mogli kurirati. Umjetnice i umjetnici ovoga žanra naime nimaju pritisak, da moraju izložiti svoja djela, nego su samo na zgotovljanju svojih slik interesirani. Pri tom su njevi motivi jako šaroliki. Apstraktni, šari i fantastični, ali i jako precizni i realistični motivi u raz-lični tehnika, su bili u ovoj izložbi za najti.

Druga polovica trajštofske izložbe je bila posvećena sridnjogradišćanskomu internistu i karikaturistu **Petru Palkoviću** iz Fileža. On je u 1993. ljetu, u starosti od samo 17 ljet, počeo načiniti karikature i je objaviti u Hrvatski novina. Da ga je glavni urednik Petar Tyran ončas primio kot mladoga karikaturista, zato se je Petar Palković u okviru svojega kratkoga govora ka-zao jako zahvalan. Zahvalio se je i općini Trajštof isto kot i svojoj obitelji, a posebno ocu, ki ga je uvijek u njegovoj umjetničkoj karijeri podupirao i motivirao. Izložene karikature u trajštofskom farskom škadnju su pokazale opširan i jako dobar pregled trideset-ljeća dugoga stvaranja Petra Palkovića, ki sadržava različne poznate i markantne političke, društvene, seos-ke ali i športske dogodjaje. Sa svakom pojedinom slikom tako kaže, da je važno, da se ovi posli s jedne strane gledaju iz kritičnoga nugla, a s druge strane da se ali more i malo smijati. Lipo je ovo opisao i hrvats-ki veleposlanik, iako prez iznimke na nimškom jeziku: „Ljekovito je, da se svaki jednoč vidi kot karikatura!“ Muzičko oblikovanje otvaranja izložbe kot i skupnoga druženja po oficijelnom dijelu su na ov dan preuzeli

Dubrovački kavaljeri, ki su s mirnom i ćutljivom muzikom i jaćenjem oduševili goste ljetošnje izlozbe. Uz mali bife su gosti zvana toga imali i mogućnost, stupiti u kontakt s umjetnikom i uživati večer u ugodnom društvu!

In diesem Jahr standen Bilder der Künstler aus Gugging – Art Brut – und Karikaturen des burgenländischen Kroaten Peter Palkovits im Mittelpunkt der alljährlichen Kunstausstellung in der Trausdorfer Pfarrscheune. Wir danken auf diesem Wege Pfarrer Mag. Željko Odošić, der die Pfarrscheune für eine Vielzahl kultureller Veranstaltungen zur Verfügung stellt.

Seit 30 Jahren zeichnet der Internist Dr. Peter Palkovits für die kroatische Wochenzeitung „Hrvatske Novine“ Karikaturen mit politischen und gesellschaftlichen Inhalten. Der zweite Teil der Ausstellung zeigte aus der Kunstrichtung „Art Brut“ Bilder von August Walla, Johann Hauser oder Oswald Tschirtner Kunstwerke von Weltruf abseits etablierter Strömungen. Für den akademischen Maler Arnulf Rainer hat die Gugginger Kunst eine enorme Faszination, wie folgendes Zitat belegt: „Wenn es einem debilen Außenseiter gelingt, durch

die Qualität seines künstlerischen Werkes 99 Prozent der professionellen Maler zu degradieren, wenn es Infantilität ermöglicht, so intensiv zu gestalten, dass Werke von hohem Rang entstehen, die die gebildete Kunst in manchen Aspekten überholen, hat das Konsequenzen sowohl für des Künstlers Selbstbewusstsein als auch seiner eigenen Rollendefinition.“

Karloj Palkovich

Dr. Nikola Benčić i mag. Ivo Sučić

U okviru svetačnosti „30 ljet ZIGH“ častili su se naši dva znanstveniki dr. Nikola Benčić i mag. Ivo Sučić. Njim je predao poslanik u Savezno vijeće Günter Kovacs zemaljska odlikovanja za njeve zasluge za zemlju Gradišće.

Im Rahmen der Festveranstaltung „30 Jahre“ ZIGH (Wissenschaftliches Institut der Burgenländischen Kroa-

ten)“ wurden unsere Wissenschaftler OStR. Dr. Nikolaus Bencsics und OStR. Mag. Johann Szuscich für ihre Verdienste für das Land Burgenland geehrt. BR Günter Kovacs überreichte ihnen das Große silberne Ehrenzeichen des Landes Burgenland.

Zlatka Gieler

Hrvatski bal

Prva priredba u ljetu je bio jur tradicionalni hrvatski bal HKD-a, 5. januara na dan pred Sveti tri kralji. Po dvoljetnoj pauzi zbog pandemije je opet bilo moguće, održati ovu manifestaciju, najveći bal u našem selu. Oko 300 ljudi iz sela, okoličnih sel ali i dalnjih krajev je slijedilo pozivnici u Wilhelminenhof. Osebnijno veselo je, da je i seoska mladina poiskala naš bal. Svi gosti su uživali zvanarednu noć uz dobru muziku, zabav, jilo i pilo. Kot jur ljeta dugo pred tim, se je nudio publikli šaroliki program.

Otvaranje je oblikovala Tamburica Cindrof, ka ljetos svečuje 60 ljet utemeljenja. U velikoj dvorani su potom goste zabavljali Čunovski bečari iz Slovačke tradicionalnijom muzikom. Na maloj pozornici u restoranu je guslao Activ band iz Varaždina i je pokrio žanre modernije muzike, ali i EX-Yu rocka. Ovak je za svakoga bilo ča zanimljivoga, ali i novoga. Na polnoć slijedila je tombola s lipimi nagradami. Do ranoga jutra su se mogli čuti hrvatski zvuki i viditi gosti pri dobroj zabavi.

Veseli nas, da će i dojuče ljetu opet biti bal u Trajštofu s tim, da je jur počelo organiziranje.

Nach zweijähriger Pause konnte heuer wieder der traditionelle Ball des HKD am 5. Jänner im Wilhelminenhof stattfinden. Wie jedes Jahr war er sehr gut besucht und bot den ca. 300 Gästen eine rauschende Ballnacht. Auf den beiden Bühnen unterhielten zwei Musikgruppen sowie die Tamburica Siegendorf die Gäste aus Trausdorf und der näheren und weiteren Umgebung bis in die Morgenstunden. Es war für jeden Musikgeschmack etwas dabei: Schlager, Volksmusik, Pop und auch Rock.

Wir freuen uns schon auf den Ball im nächstes Jahr.

Lukas Kornfeind

Dvojezične tablice za stane

Po dvojezični seoski tablic i ulični natpisi je samo bila logična konsekvencija, da bi trebali i dvojezične tablice za stane. Ovako bi bila hrvatska rič još vidljivija u javnom prostoru.

Dvojezične seoske tablice smo 2000. ljeta dostali, a to cijelih 44 ljet po državnom ugovoru 1956. ljeta! U međuvremenu su slijedili topografski natpisi (kafecke tablice) u neki kraji sela. 2017. ljeta smo u svakoj ulici mogli postaviti dvojezične ulične tablice zahvaljujući ondašnjem načelniku Viktoru Hergoviću i HKD-u. Naš bivši načelnik Viktor Hergović podupirao nas je u svi dvojezični seoski projekti. Za njega je hrvatski jezik bio važno mazilo za društvenu interakciju. Sigurni smo, da i u daljni koraki moremo brojiti na podupiranje općine.

Zadnje ljetu se je na našu inicijativu naručilo nekoliko tablic za pojedine stane. Ove tablice su u starom obliku, emajlirane. Ako bi i Vi kanili takovu dvojezičnu tablicu za vaš stan ili išćete dobar dar za posebnu priliku, javite se kod nas: Lukas Kornfeind, Nova ulica 26. Jedna tablica stoji oko 50 eurov.

Auf Initiative des HKD Trausdorf wurden heuer erstmalig einige zweisprachige Hausnummerschilder angeschafft. Damit das Kroatische im öffentlichen Raum sichtbar ist und bleibt, sind auch diese Aufschriften von besonderer Bedeutung. Nach den Ortstafeln und Straßennamen, sind diese nur die nächste logische Konsequenz. Altbürgermeister Viktor Hergovich hat uns in allen zweisprachigen Projekten gezielt unterstützt. Die kroatische Sprache war ihm ein wichtigstes Schmiermittel für gesellschaftliche Interaktionen. Wir sind überzeugt, dass auch weiterhin die Zusammenarbeit mit der Gemeinde gut funktionieren wird.

Wollen auch Sie ein zweisprachiges emailliertes Hausnummerschilder oder suchen Sie ein passendes Geschenk, so melden sie sich bei uns: Lukas Kornfeind, Neubaugasse 26. Kosten: ca. 50,00 €.

Lukas Kornfeind

Folk-krčma

Zadnje ljetu 25.11.2022. smo smili pozdraviti Folk-krčmu opet kod nas u Trajštofu. Na Traudl's rastoku su nastupili „Tamburaši bez imena“, sastav iz Koljnofa. Oko sedamdeset ljudi je poiskalo ovu priredbu, pri koj su se svi uz ukusno jilo i pilo dobro zabavljali.

HKD i Mrkvari su ovu priredbu prvi put održali 2015. ljeta u Wognradlu s ciljem oživiti hrvatski žitak u Trajštofu izvan balske sezone i ljetnih feštov. Uzato je bila ideja ove priredbe, da bi se ljudem predstavila gradišćanskohrvatska muzička scena, grupe iz okolice i prigraničnih hrvatskih sel. Folk-krčma je u dođući ljeti gostovala ne samo večkrat u Trajštofu, nego i susjedski seli, u Cindrofu i Vulkaprodštofu.

U planu je, da se i ovo ljetu u jeseni opet organizira jedna Folk-krčma u Trajštofu.

Am 25.11.2022 war die Folk-krčma wieder einmal zu Gast in Trausdorf. Am Traudl's Heurigen wurden die Gäste von den „Tamburaši bez imena“ aus Koljnof unterhalten. Bei Speis und Trank unterhielten sich ca. 70 Gäste genüsslich. Auch im heurigen Spätherbst ist geplant, die Veranstaltung wieder bei uns stattfinden zu lassen.

Lukas Kornfeind

YouTube-ponuda na hrvatskom jeziku

Ponuda digitalnih sadržajev (content) na hrvatskom jeziku u internetu se je u zadnji ljeti jako povećala. Najveći dio ove ponude se more najti na YouTube-u, koga se more gledati na handy-u pomoćom app-a ili interneta (browsera), na televizoru ili na kompjutoru. Snimke (videi) za svaku starost se moru ovde najti, ali i različni live-streami priredab ili mašov se moru gledati. Ako išćem snimku kakove jačke, ću ju sigurno isto ovde najti.

Mladina, dica, odrasli, ali i starji ljudi skoro svaki dan konzumiraju ov medij, tako da je bilo po sebi razumljivo, da su i hrvatska društva morala slijediti ovomu trendu. Veliki pokret je počeo onćas u Trajštofu, kad se je u pandemiji počelo u većem stilu emitirati snimke za dicu na JIGT-kanalu DOGH-a (Društvo za obrazovanje Gradišćanskih Hrvatov, Trajštof) i vjerski prinosi na kanalu „Mi Hrvati molimo skupa“. Ovde Vam kanimo predstaviti nekoliko kanalov, na ki morete najti svakoraćke snimke.

Das Angebot an digitalen Inhalten in burgenländisch-kroatischer Sprache im Internet wurde in den letzten Jahren stark ausgebaut. Den größten Teil findet man auf YouTube, wobei der Großteil des Angebotes auf Kinder ausgerichtet ist. Neben Kanälen speziell für Kinder (JIGT) gibt es auch viele breiter aufgestellte Kanäle (HKD, Hrvatski centar, Novi glas). Mi Hrvati molimo skupa ist speziell auf religiöse Inhalte ausgerichtet.

JIGT (jaćiti – igrati – govoriti – tamburati):
za dicu, jaćke, zbrajaćice, ...

HKD: za dicu, muzika, advenat, ...

Mi Hrvati molimo skupa:
live-stream-maše, molitve, pobožnosti, jaćke, ...

Hrvatski centar: za dicu i odrasle, razgovori,
muzika, vjera, ...

FG Hajdenjaki: obićaji, kultura, ...

NG (Novi glas): kuhanje, različni prinosi HAK-a
(Hrvatskoga akademskoga kluba), predavanja, ...

ZIGH (Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov,
Trajštof): znanstveni prinosi, hižna imena,
rići jezićne komisije, povidajke, ...

Lukas Kornfeind

Tip: radio.at-App

Za svakoga ki ljubi hrvatsku muziku, je ova aplikacija za mobitel ili tablet absolutno za preporučiti, jedan must-have. Pomoćom interneta si morem ovako poslušati sve radio-stanice (sendere) Hrvatske i cijeloga svita, tako da sam svenek informiran, ća se tiće muziće scene zdola u Hrvatskoj.

Ove stanice Vam moremo teplo preporučati: Radio-Kaj, Naxi Ex Yu Radio, Radio Max HR, bavo!

Über die radio.at-App kann man immer und überall kroatische und auch alle anderen Sender übers Internet empfangen. Wer also auf dem neuesten Stand bleiben will was die kroatische Musik anbelangt, sollte sich diese App auf jeden Fall auf sein Telefon oder Tablet herunterladen. Besonders empfehlenswerte Sender sind: Radio-Kaj, Naxi Ex Yu Radio, Radio Max HR, bavo!

Lukas Kornfeind

PROGRAM:

07.10.2023. – 11. Festival klapov
Klimpuh / Klingebach

22.10.2023. – HKD Generalna sjednica
Frakanava / Frankenau

08.12.2023. – Božićna djelaonica za dicu
Socijalni centar / Sozialzentrum

05.01.2024. – HKD Hrvatski bal Sjever
Wilhelminenhof

HKD SEKCIJA
TRAJŠTOF

IMPRESUM / IMPRESSUM

Izdavać: HKD Trajštof „Mrkvari“ | Prikrajnski kraj / Linke Wulkazeile 95 | Kipići / Fotos: Palković Karolj, Mogyorósi Péter/Petar, Fertsak Viktor, Tóth Zorica/Hajnalka, Hrvatske novine, Hrvatski akademski klub, Martina Kornfeind | Kontrola/Kontrolle: Kornfeind Angelika Mag.ª | Grafika/Grafik: G&D Anton Schlögl | Izdanje/Ausgabe: Septembar/September 2023.